

[Lindingør]

gøre, hvis den mand, der udbyder det, først har lagt et forfærdeligt kæmpebeløb på med en fordobling.

Det er med den største glæde, at jeg som løsgænger hilser dette initiativ, og selv om jeg ikke får lov at deltage i udvalgsarbejdet, er det mit meget store håb, at man også fra socialdemokratisk side vil støtte de gode intentioner, der fra to af folketingets partier her er lagt for dagen.

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg vil gerne takke for den overvejende forsigtigt positive tilslutning, der har været til hensigten med dette forslag. Hvis jeg kort skal sige, hvad der er formålet med forslaget, så er der to formål.

Der er for det første et erhvervspolitisk formål. Vi mener, at det kan være fornuftigt at overveje former for tilskudsordninger, der vil være en hjælp især for ekspanderende virksomheder. De ekspanderende virksomheder, og det vil jo sige virksomheder, der har produkter, der på trods af lavkonjunkturen kan afsættes, produceres og sælges, vil ofte have betydelige vanskeligheder bl. a. af likviditetsmæssige grunde, bl. a. på grund af den høje rente. Der kan være god grund til for vort erhverv som helhed og for erhvervsudviklingen som helhed netop at give de virksomheder, der har produkter, der virkelig kan sælges i større omfang end i øjeblikket, en særlig tilskyndelse.

Dernæst er der en anden side af problemet. I dag er det sådan, at vi i vid udstrækning giver regler, der gør det så fordelagtigt som muligt at investere i maskiner og dermed i produktion. Vi forsøger på alle mulige måder at tilskynde til øgede investeringer, men vi må erkende, at mange af de investeringer, der gennemføres, lige netop har den virkning, at arbejdskraft overflødiggøres og frisættes. Derfor er der god mening i, med den beskæftigelsessituation der er, at tage op til diskussion, om ikke det er muligt at supplere de regler, vi har på det erhvervsmæssige område, med regler, der ikke kun giver tilskyndelse til anskaffelse af maskiner, men også til anskaffelse af arbejdskraft og anvendelse af menneskelig arbejdskraft.

Denne problemstilling er ikke mere teoretisk og verdensfjern, end at den nu interesserer vore førende økonomer ganske overor-

dentlig meget. Jeg vil gerne henvise til den lange diskussion om problemet principielt, som er indeholdt i vismændenes seneste redegørelse, hvor man over de 14-15 sider diskuterer anvendelsen af dette middel som et nyt instrument i den økonomiske politik. Jeg vil gerne have lov til at citere nogle centrale betragtninger fra vismændene om spørgsmålet. Vismændene siger bl. a.:

»Ved høj ledighed må det umiddelbart forekomme mere hensigtsmæssigt med tilskud til anvendelse af arbejdskraft fremfor tilskud, der måske favoriserer investering i arbejdskraftbesparende teknik og derved fortrænger arbejdskraft, når investeringerne først er gennemført.«

Vismændene siger endvidere:

»Tilskud, der gives marginalt, det vil sige kun knyttet til beskæftigelsesforøgelsen i en virksomhed, kan i princippet være lige så effektive i henseende til en løsning af det kombinerede beskæftigelses- og betalingsbalanceproblem som andre midler, der ændrer de relative omkostninger.«

Vismændene fortsætter med at fremhæve, at sådanne tilskud ville være bedst, jo stærkere de bliver knyttet til de udlandskonkurrerende erhverv, og fremhæver så endelig til sidst, at sådanne ordninger – principielt ønskelige, som de må være i den nuværende situation – administrativt kan komme til at rejse en lang række vanskelige problemer.

Men problemstillingen er ny. Vi ved, at den administrativt kan rejse store besværligheder, og det er derfor, forslagsstillerne ønsker problemstillingen nøjere vurderet. Det er ikke sket før. Vi har ikke på noget tidspunkt haft en grundlæggende diskussion af denne problemstilling og de administrative problemer, der kan rejse sig ved at udmønte sådanne tanker i praktisk lovgivning. Vi står altså her over for det problem, at der tegner sig et muligt nyt instrument i den økonomiske politik, og hvad er da mere naturligt end at søge de problemer, som instrumentet rejser, grundigt undersøgt?

Jeg skal gøre nogle bemærkninger til de enkelte ordførere. Økonomiministeren var jo forsigtigt velvillig. Økonomiministeren var inde på den betragtning, at det nok ikke ville være hensigtsmæssigt, at sådanne tilskud blev knyttet specielt til afskrivningsregler eller udformet som et afskrivningsgrundlag, således som det jo var fremlagt både af det radi-